N°. 584.

DE GRONDWET.

1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

DONDERDAG 12 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegel regt daaronder begrepen.

Wij deelden in ons No. 574 onze meening mede over het aangeboden ontwerp van wet tot regeling der voldoening van kosten van overbrenging naar en plaatsing en verzorging in bedelaars-gestichten van bedelaars en landloopers en kinderen van dezen.

Het *Weekblad van den Helder en het Nieuwe Diep*, waaraan menigmaal door ons goed geschreven artikels ontleend zijn, heeft over datzelfde onderwerp een vertoog geleverd, dat, in hoofdbeginsel met *onze* beschouwingen overeenkomende, wij onzen lezers niet wenschen te onthouden:

Onder dezen bescheiden titel wordt aan de goedkeuring der Wetgevende Magt een despotische maatregel voorgedragen, die men in een beschaafd land onmogelijk zoude achten.

Onder den vorm van de regeling eener voldoening van kosten, wil men de Wetgevende Magt op het gebied der regterlijke magt doen treden.

Bij koninklijke besluiten is in der tijd bepaald, dat de kosten van overbrenging naar en van verzorging in de kolonien van bedelaars, die in gevolge regterlijk vonnis derwaars werden gezonden, zouden komen ten laste van de gemeente, waar de bedelaar zijn domicilie van onderstand had.

Bij den weinig ontwikkelden publieken geest, bij de algemeene onbekendheid met de staatsregterlijke bevoegdheden, werd er vroeger zelden onderzocht, of bij een koninklijk besluit datgene geregeld werd, wat tot de bevoegdheid des konings behoorde. Genoeg was het, zoo er slechts een koninklijk besluit was, om gehoorzaamheid te mogen verwachten en men weet, dat dikwerf bij koninklijk besluit geregeld werd, wat tot de bevoegdheid der Wetgevende Magt behoorde.

Langzamerhand is men wakker geworden; de verbindbaarheid van menig koninklijk besluit werd betwist, en zoo kwam ook ter toetse de vraag: »of de kosten die het gevolg zijn van een regterlijk vonnis, bij koninklijk besluit, ten laste van bijzondere gemeenten gebragt konden worden.» Door de vraag te stellen, hield het bijna op eene vraag te zijn; alle bevoegden beantwoordden haar ontkennend.

In 1847 weigerden 18 gemeenten die kosten aan het Rijk te voldoen; de Regering had den moed niet, om de weigerenden in regten tot betaling op te roepen. Men mag aannemen dat de Regering zelve haar stelsel onverdedigbaar achtte, maar door er niet aan te roeren zich vleide, dat het groote aantal in de oude gewoonte voortgaande, zoude blijven betalen.

Intusschen nam het getal weigerende gemeenten jaarlijks toe, en bedroeg in 1848, 40; in 1849, 63; in 1850, 65; in 1851, 86; in 1852, 136; in 1853, 226; zoodat men weldra het jaar zag naderen, waarop alle gemeenten zouden weigeren die kosten te betalen.

Ieder herinnert zich, wat bij de deliberatien over de armenwet gebeurd is, de regering had eene bepaling voorgesteld, waarbij voor het vervolg die kosten ten laste der gemeenten gesteld werden. Die bepaling werd verworpen, maar den volgenden dag met eene geringe wijziging op nieuw voorgedragen en toen tot verbazing der aanschouwers aangenomen.

Die wet kon echter alleen voor de toekomst werken; maar wat zoude men met het verledene doen?

Men kon zich slechts twee wegen voorstellen, of dat het gouvernement, te vrede, dat er zoo vele gemeenten nog zoolang hadden betaald, en voor de toekomst verzekerd, het verledene onaangeroerd zoude laten en de zaak doen vergeten; of wel dat de Regering, indien zij meende regt te hebben te vorderen, een eisch b. v. tegen de weigerende hoofdstad zoude instellen, ten einde dat regt te doen gelden. Was Amsterdam eenmaal bij een regterlijk gewijsde tot betaling veroordeeld, geene der overige weigerende gemeenten zoude een ander proces hebben gewaagd.

Maar voor het ministerie »der tegenovergestelde rigting» was nog een ander middel open en dat is om door eene wet zoodanige middelen het gouvernement in handen te geven, dat alle tegenspraak onmogelijk is.

Men wil nu de wetgevende magt doen decideren, dat de weigerende gemeenten ongelijk hadden; zonder vorm van proces, zonder hooger beroep. De molenaar van *Sans Souci* zei tegen Frederik den Groote, die hem dreigde zijn molen omver te halen, dat er dan toch nog regters in Berlijn waren.

Onder onzen constitutionelen regeringsvorm zullen wij minder veilig zijn, dan onder den bijna onbeperkten Frederik den Groote, wanneer het aan het ministerie der tegenovergestelde rigting gelukt, om op deze wijze aan de gemeenten hare regters te ontnemen en haar door de wetgevende magt de mogelijkheid om hare regten te doen gelden te ontrooven.

Nooit loopt de vrijheid meer gevaar, dan wanneer de regters zich tot wetgever opwerpt, of de wetgever de plaats van den regter inneemt; — die vereeniging van wetgevende en regterlijke magt in dezelfde handen, — dat is oostersch despotisme.

Indien een volgende keer de regering tegen een particulier eene vordering heeft, welk een gemakkelijke weg is er geopend. — Procederen? volstrekt niet; de regter mogt den weigerende eens gelijk geven! Een klein wetje, dat ieder, die niet betaalt, wat het rijk pretendeert van hem te vorderen, cellulair zal worden opgesloten tot dat hij voldaan heeft. — *Probatum est.*

Het is zeer opmerkelijk, dat ofschoon van 1847 af, allerlei schakeringen van ministerien elkander zijn opgevolgd, geen één den moed heeft gehad eene weigerende gemeente te dagvaarden; het gouvernement is anders zoo bang van procederen niet, en behoefde de rijksadvocaten toch niet te ontzien; zoo druk zullen die heeren het toch niet hebben, of men kon hen daarmede wel belasten. — Blijkbaar durfde men niet beginnen; men vreesde bij den regter in het ongelijk te zullen worden gesteld en daardoor verpligt te worden ook die gemeenten, welke nog goedwillig haar geld gaven, te moeten vrijlaten.

Maar indien die verpligting bestaat, waarom haar dan in de wet, regelende het armbestuur, opgenomen? Behoorde het tot 's Konings bevoegdheid om de gemeenten met uitgaven voor de justitie te belasten, waarom dan eene wet geprovoceerd? De wetgevende magt had zich dan behooren te onthouden. — Door de regeling van de wet te vragen ontkende men zelf de koninklijke bevoegdheid.

En nu wil men die oude schuld, die men voor geenen regter durft brengen, welker geldigheid men zelf toont te betwijfelen door wettelijken dwang van de gemeente afpersen, door de gedeputeerden staten als post van uitgaaf op de gemeentebegrooting doen brengen en zonder onderzoek, zonder de gemeente in de gelegenheid te stellen hare gronden van weigering aan de regterlijke magt te onderwerpen doen betalen!

Men moet het zien, om aan de mogelijkheid van zulk eene poging te kunnen gelooven.

Uit *de Nederlander* van 5 April bemerken wij, dat de gewone halfjarige bijeenkomst van *Christelijke vrienden* te Amsterdam *ditmaal*, d. i. in April, geen plaats zal hebben.

Zulk een besluit doet de anti-revolutionnaire partij niet in waarde rijzen.

Ligtgeraaktheid moest géén oorzaak worden van verwijdering.

»De Christelijk-philantropische werkzaamheid zal »*waarschijnlijk*,« en dus nog niet zeker, »worden op»gevat in eene *vergadering van leeraars en leden der* »*Ned. Herv. Kerk.*«

Van de *Christelijke vrienden* worden dus uitgesloten alle dissenters, die tot nog toe zich schenen te hebben vereenigd op het gebied der Christelijke philantropie.

Zamenwerking, voortdurende zamenwerking op dat gebied, schijnt dus onmogelijk, ook onder hen, die zich bij uitnemendheid *Christelijke vrienden* noemen; dat is nog erger dan ketterjagt.

De geest van uitsluiting, niet slechts uit de gemeenschap door Christelijke vriendschapsbanden; maar uit eene zamenkomst, die slechts om het halfjaar plaats vond, is gebieder.

Is het dan niet slechts satire wat volgt: »*Wij* »hebben aan deze halfjarige zamenkomsten veel te »danken gehad. Ze zijn aan *menigeen* tot vreugd, tot »zegen, tot opwekking voor Christelijk-philantropischen »arbeid geweest.«

Wie verklaren dat? De uitgeslotenen of de uitsluiters?

»O neen, de laatsten; want zij mogen ook niet »veinzen, dat, vooral in de tegenwoordige omstan»digheden, van eene overbrenging op *kerkelijken* grond»slag *meer nut* kan worden verwacht.«

Waarom meer nut?

Was de *Christelijke* grondslag niet voldoende?

Wij treffen hier een krachtig bewijs aan, dat de anti-revolutionnairen voor geene revolutie, zoo het noodig is, terugdeinzen:

Ontbinding van hetgeen bestaat; bij besluit der meerderheid zonder voorafgaand overleg;

Toeëigening van hetgeen door gemeenschappelijke krachten is tot stand gebragt;

Overbrenging van een historischen grondslag op een revolutionnair terrein.

Wat is een *kerkelijke*, in onderscheiding van een christelijken grondslag?

Wat heeft *de kerk* van zulke revolutionnaire maatregelen te hopen of te vreezen?

Welligt zal April 1855 ons met eene allocutie bekend maken, die een protestantsch-ultramontanisme huldigt.

De *Arnhemsche Courant* vat in groote trekken de hoofdstrekking zamen van het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het regeringsvoorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal. Vooral wijst dat blad aan, hoezeer wij in tweeërlei opzigt zijn vooruitgegaan: vooreerst in de erkenning van den gunstigen staat onzer finantien, ten tweede in die van de schadelijke werking der accijnsen.

Legt men dit verslag naast dat, hetwelk over het voorstel der negen leden werd uitgebragt; vergelijkt men het met de discussien toenmaals gevoerd, dan kan men zich naauwelijks voorstellen, dat het van *dezelfde* Kamer is uitgegaan, die in 1853 zich zoo sterk verklaarde tegen eene vermindering van lasten. Zijn de omstandigheden zoo merkbaar veranderd? — Neen; maar de denkbeelden zijn zeer gewijzigd. Blijkbaar is de Kamer met de Regering vooruitgegaan. Zij heeft met haar den ganschen langen weg afgewandeld, die ligt tusschen het bestrijden van het voorstel der negen leden en het doen van het tegenwoordig voorstel.

De meerderheid is niet meer afkeerig, zoo min als de Regering, van het *berooven* der schatkist van een deel harer inkomsten. Zelfs die geliefkoosde, maar dwaze uitdrukking missen wij. Zij dreigt tot de antiquiteiten te vervallen.

Vroeger was het verminderen of opheffen van belasting, waardoor nieuw leven aan handel en vertier wordt verschaft, eene *roof* aan de schatkist gepleegd. Men scheen zich voor te stellen, dat de heffingen, eenmaal toegestaan, om in de openbare behoeften te voorzien, een *verkregen regt* voor het denkbeeldig wezen, dat men schatkist noemt, uitmaakten; dat de staat, of hij de inkomsten noodig heeft of niet, een voortdurend regt heeft tegenover de ingezetenen op hetgeen eenmaal is toegestaan; en dat men dus *onregt* begaat, *roof* pleegt, als men een deel daarvan terug neemt.

Deze fraaije leer heeft uitgediend. Men begint in te zien, dat de staat eigenlijk geenerlei regt heeft *tegenover* de ingezetenen — om de eenvoudige reden, dat de gezamenlijke ingezetenen *zelven* den staat uitmaken.

De vooruitgang ten opzigte van de erkenning van den gunstigen toestand onzer finantien, wordt aldus door de *A. C.* geconstateerd.

Tevens is men gekomen tot de erkenning van het niet meer te loochenen feit, dat inderdaad de inkomsten de uitgaven merkelijk te boven gaan. De voorstelling van den minister van Doorn, dat ons budget nog met een blijkbaar tekort te worstelen heeft, en dat alleen buitengewone toevallen het evenwigt kunnen herstellen, is voor goed verworpen. De becijferingen van de negen leden, en nu later van de vijf zijn niet alleen door de Regering en de meerderheid der Kamer toegegeven; maar het is erkend, dat zij, wel verre van overdreven te zijn, beneden de waarheid zijn gebleven.

Wel is waar heeft men ook nu weder gewezen op gebeurlijkheden, die een schadelijken invloed op onze finantien zouden kunnen hebben, en heeft men aangetoond, dat onvoorziene omstandigheden die cijfers kunnen te niet doen, maar de zaak is omgekeerd. *Vroeger* heette het, dat wij den gunstigen toestand onzer schatkist alleen verschuldigd waren aan toevallige en onvoorziene omstandigheden; *thans*, dat deze toevallige en onvoorziene omstandigheden tot misrekeningen zullen kunnen leiden. Dit laatste erkennen wij gaarne. Maar hoe groot is de vooruitgang niet. Men had beweerd: onze *normale* toestand is, dat de gewone inkomsten niet of naauwelijks de uitgaven dekken; alleen *buitengewoone* en toevallige ontvangsten maken de overschotten uit. Thans beweert men: onze *normale* toestand is, dat de gewone inkomsten de uitgaven verre overtreffen; en alleen *buitengewone* en onvoorziene rampen kunnen ons teleurstellen.

Nu spreekt het van zelf, dat men de huishouding inrigt naar den normalen en gewonen staat der ontvangsten en uitgaven. Buitengewone omstandigheden moeten ook door buitengewone middelen worden te keer gegaan. Het is alleen de vraag maar: mag men in den gewonen loop der dingen er op rekenen, dat er een overschot zal zijn? En die vraag wordt bevestigend beantwoord. Een groote vooruitgang. Het doet er nu weinig toe of men eene reeks van toevallen opsomt, die op eens dat blijde verschiet verduisteren kunnen. Ten allen tijde kan men zich een legio ongelukken voorspiegelen; maar daarop te rekenen is even ongerijmd als staat te maken op buitengewone gelukken. Het zijn kansen, die tegen elkander overstaan. Even goed als wij in Indie een zeer slechten oogst kunnen hebben, kunnen wij ons ook in eenen zeer goeden verheugen. Even goed als de prijzen der producten kunnen dalen, kunnen zij ook rijzen. Men moet rekenen op een middelmatigen oogst en middelbare prijzen.

Zoo zijn wij, al vooruitgaande, op een vast standpunt gekomen. De schatkist vloeit over en de natie heeft regt op dien overvloed. Het is nu maar de vraag, hoe het best dien overvloed in de beurzen der particulieren terug te doen vloeijen? Dat in de allereerste plaats eene afschaffing van eenigen accijns in aanmerking komt — ook daarover is men het eens. Wij zijn dus reeds ver gevorderd, meer dan wij een jaar te voren hadden durven hopen. Als wij nu maar niet blijven stuiten op de groote vraag: Welke accijns moet worden afgeschaft, en op welken voet?

In *de Boekzaal* van Maart 1855 lazen wij eene alles behalve vleijende recensie van een werk: *Is dat Godsdienst?* Schetsen en tafereelen uit het leven van tijdgenooten, door CHRISTIANUS.

Ofschoon dat boek, evenmin als die recensie, tot de kennisneming van een staatkundig dagblad behoort, is er in de woorden van den recensent, Ds. L. TINHOLT, te Wissekerke, een en andere opmerking, die wij niet mogen ignoreren.

Bijvoorbeeld: „Als wij derhalve alles zamenvatten „wat van jammerlijk vooroordeel en blinden partijhaat, „of, zoo wij vreezen, van erger nog, van boozen schimp „en kwade trouw, in dit boek zichtbaar is; als wij den „weinigen ernst en het lage zedelijk standpunt des „schrijvers opmerken; dan zouden wij zeker onrecht „doen met dit boek te beschouwen als een kenmer„kende vrucht der *liberale partij;* den schrijver alleen „houden wij er persoonlijk voor verantwoordelijk, over„tuigd dat ook *liberalen* zulk eene wijze van strijden „zullen afkeuren.”

Aan zulk een *onpartijdig* oordeel van een lid der anti-revolutionnaire partij zijn wij niet gewend. Vaak wordt van die zijde de constitutionnele partij verantwoordelijk gesteld voor alles wat onder den naam of schijn van liberalisme, ook op *kerkelijk* gebied, wordt gezegd, geschreven of verrigt.

Zoo was het nog onlangs, toen in Spanje van de zijde der democratie, de afschaffing van alle accijnsen werd geëischt.

Zoo wordt het staatkundig en kerkelijk liberalisme nog steeds vereenzelvigd.

De recensent, dien wij aanhaalden, koos een eerlijker standpunt.

Zonder dus zelfs in het minste te treden in eene beoordeeling van het afkeurend vonnis, dat hij over het beoordeelde werk uitsprak, is het ons toch voorgekomen, dat, de beginselen daargelaten, de handelingen van *vele* anti-revolutionnairen, — dat zijn de kerkelijk-orthodoxen, — in politieke zaken in het algemeen van zulk een dubbelzinnigen aard zich vertoonen, dat menig gemoedelijk mensch, die hen voor *de* Christenen par excellence houdt, gedrongen wordt uit te roepen: *is dat nu Godsdienst?*

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De conferentien te Weenen zijn eergister hervat, gelijk door de plenipotentiarissen besloten was bij de verdaging hunner beraadslagingen tot na Paschen. De heeren Drouyn de Lhuys en Ali-Pacha waren daarbij tegenwoordig, maar de conferentie heeft naauwelijks een uur geduurd en het is waarschijnlijk, dat daarin niets belangrijks is voorgevallen. De Russische plenipotentarissen hadden, overigens, nog niet ontvangen de nieuwe instructiën, welke zij te St. Petersburg verzocht hebben.

Wij bepalen ons voor heden bij deze mededeelingen omtrent de vredes-onderhandelingen, naardien wij geen oordeel willen vellen ten aanzien der al of niet gunstige berigten en gewaagde onderstellingen, welke bij voortduring in omloop zijn. Op het eind der vorige week vertoonde zich ter Parijzer beurze eene daling op de berigten uit Weenen, welke, naar men zegt, niet zeer bevredigend zijn. Eergister rezen de fondsen naar aanleiding van gunstige berigten. Wij hadden reeds gelegenheid om op te merken, dat sedert de staking der conferentien de berigten uit Weenen betreffende de vredesonderhandelingen niet gunstig of weinig bevredigend konden zijn, en dat de toestand dezelfde is gebleven sedert den dag toen de verdaging de zittingen werd geproclameerd, daar de plenipotentiarissen van dat tijdstip af niet vergaderd waren.

Wij achten het, derhalve, raadzaam, alleen melding te maken van de telegrafische depêche, waarin berigt wordt, dat de conferentien op nieuw geopend zijn en dat deze eerste zitting van korten duur en waarschijnlijk ook niet zeer belangrijk was, uit hoofde de vertraging in de aankomst der instructien, welke prins Gortschakoff en de heer Titoff steeds wachten. Wij voegen hier enkel bij, dat men zeer ten onregte de naam van ultimatum geeft aan de voorstellen, die de heer Drouyn de Lhuys te Londen heeft medegebragt.

Ongetwijfeld is de Fransche minister van Buitenlandsche Zaken in het bezit van het laatste woord der concessien, welke de Westersche mogendheden, met het oog op den vrede, kunnen doen, maar het is ook zeker, dat hij dit laatste woord niet zal formuleren in eene ongepaste verklaring, welke hij in de conferentiën op het tapijt zou brengen, als eene zaak, waar tusschen men te kiezen of te deelen heeft, zonder eene uitdrukking te veranderen, zonder daarin eenige wijziging te brengen. De heer Drouyn is als het ware de bezitter der gedachte van de Fransche en Engelsche regeringen; hij zal haar doen kennen, daaraan de noodige ontwikkeling en toelichting gevende, en de conferentie zal zich hebben bezig te houden met het zoeken der bewoordingen, waarin die gedachte moet worden uitgedrukt, om te kunnen worden overeengebragt met de eer en waardigheid van alle belanghebbende partijen. Zietdaar hoe men, o. i., de zending, die de Fransche Minister van Buitenlandsche Zaken te volbrengen heeft, moet beschouwen.

Hieruit volgt, dat de oplossing niet zoo spoedig op handen zal zijn als sommigen schijnen te vermoeden. De Weener correspondent van de *Indépendance Belge* houdt het er voor, dat de beslissing der conferentie, binnen veertien dagen zal plaats hebben, zonder dat men het tijdstip meer ten naastenbij kan aanwijzen. Indien dit alzoo is, dan zal lord John Russell bij de hervatting der werkzaamheden van het Parlement, welke op 16 dezer moet plaats hebben, niet kunnen tegenwoordig zijn.

Te Parijs zijn velerlei geruchten in omloop betrekkelijk gebeurtenissen, welke in de Krim zouden hebben plaats gehad. Zoo sprak men van eene groote overwinning, welke den 29 Maart door de Engelsch-Franschen op de Russen is behaald, zijnde tevens eene groote nederlaag voor het Turksche leger, dat, naar men zeide, onder bevel van Omar Pacha in persoon, naar de Alma voortrukte. Overwinning en nederlaag hebben slechts bestaan in de verbeelding van de berigtgevers. Niets heeft tot dusverre deze voorgewende gebeurtenissen bevestigd.

Men meldt, dat binnen kort in de geheele uitgestrektheid van het Ottomanische rijk hervormingen zullen worden geproclameerd, die geheel de wereld verbazen zullen en waarvan men groote uitkomsten kan verwachten.

Men bepaalt zich enkel bij deze algemeene aanwijzing, zonder aan te wijzen waarin die hervormingen zullen bestaan.

De depêche nopens het vertrek van den generaal Wedell van Berlijn naar Parijs en het tegenbevel, dat hij op weg zou ontvangen hebben, met uitdrukkelijken last om zich naar Luxemburg te begeven, was geheel onjuist. Niet alleen, dat hij geen tegenbevel ontvangen heeft en naar Luxemburg moest vertrekken, maar hij was zelfs bij het vertrek der jongste berigten nog te Berlijn, waar hij de bevelen van den Koning afwacht.

Wat den heer Usedom betreft: deze is niet uit Londen teruggeroepen, en alles duidt aan, dat zijn verblijf aldaar van langen duur zal zijn. Voegen wij daarbij, dat de kolonel Olberg, die deel neemt aan de zending, waarmede de generaal Wedell belast is, steeds te Parijs is en daar de terugkomst van dien generaal afwacht. De telegraaf heeft zich niet enkel bij deze onnaauwkeurigheid bepaald. Er is meer. Het tweede onjuiste berigt, dat zij heeft medegedeeld is de uitnoodiging, welke de Koning van Pruissen aan Lord John Russell gedaan zou hebben, om het Paaschfeest te Berlijn door te brengen, eene uitnoodiging, welke door den edelen lord zou zijn van de hand gewezen.

Er was geen schijn of schaduw van uitnoodiging; er kon dus van weigering ook geen sprake zijn. Onze lezers zullen voorzeker wel begrijpen, dat wij ons niet aansprakelijk kunnen stellen voor al deze onnaauwkeurigheden, zoo wij althans niet met stilzwijgen willen voorbij gaan al wat de telegraaf meldt.

In een telegrafische depêche uit Marseille wordt gemeld:

Met de *Clyde* zijn berigten uit Konstantinopel ontvangen van 29 Maart. Een Egyptisch corps van 10,000 man is naar Eupatoria vertrokken; eene Egyptische brigade heeft zich naar Batoun begeven. Het legerkamp van Masslok heeft mede versterking ontvangen.

De Fransche garde begon aan te komen.

Omar-Pacha heeft twee dorpen op eene halve mijl afstands van Eupatoria bezet, en het terrein van zijne operatien voor 50,000 man uitgebreid.

Door de Russen wordt het overlijden van prins Menchikoff tegengesproken. Zij geven echter toe, dat bij ernstig ziek is.

In eene andere depêche mede uit Marseille wordt gemeld: Men verneemt uit Konstantinopel, dat de instructien van Ali-Pacha luiden om toe te treden tot het gemeenschappelijk protectoraat over de vorstendommen; doch onder kennisgeving van leedwezen, dat men niet eenvoudig de souvereiniteit er van erkent.

De quaestie van schadeloosstelling voor de oorlogskosten zou tot nader voorbehouden worden. De Russen hebben op nieuw schepen voor Sebastopol laten zinken.

Tijdingen uit Malta van den 4en dezer melden, dat zeven stoombooten naar Genua zijn vertrokken.

De Perzen hebben een leger van 50.000 man op de Turksche grenzen vereenigd; hunne houding komt verdacht voor. Rusland heeft aan den Schach van Perzie den afstand van eenige Turksche provincien beloofd. De heer Murray bestreed echter den Russischen invloed met veel bekwaamheid.

Te Konstantinopel worden voortdurend toebereidselen gemaakt voor de ontvangst van den Keizer en de Keizerin van Frankrijk. Drie dames van de hoogste Armenische kringen zijn aangewezen om de Keizerin als tolken te dienen; zij zijn mevronw Dibsan, vrouw van den directeur der keizerlijke fabrieken; mej. Jacob, dochter van een der leden der adelijke familie Duziglori, en mevr. Tinghu, dochter van den rijken Franschen bankier Gluvany. Het voor de Keizerin bestemde paleis van Balta-Limán is op eene schitterende wijze en met veel smaak ingerigt. Eene der zalen is met Indisch tapijtwerk behangen, twee anderen met Turksch geborduurd damast enz. Om een denkbeeld te geven van de pracht, die de Sultan wil ten toon spreiden, zij het genoegzaam te weten, dat de bedlakens, die voor het gebruik der Keizerin bestemd zijn, 2000 fr. het paar kosten en dat de bedspreijen met paarlen en edelgesteenten zijn geborduurd.

De Turksche minister van oorlog is geheel van zijne ziekte hersteld.

Uit Aleppo wordt thans bepaaldelijk gemeld, dat de geinsurgeerde Kurden in den nacht van den 19 op 20 Febr. door de Turken onder bevel van Couëtli-Mehemed-Pacha aangevallen en na een gevecht van vier uren tot de vlugt genoodzaakt werden met een verlies van 150 dooden en 600 gevangenen.

NOORD-MERIKA

De New-Yorksche dagbladen van 21 Maart behelzen een van de zijde der Knownothing-partij uitgevaardigd manifest, hetwelk veel belangstelling wekte, als zijnde eene openlijke verklaring van eene partij, die door geheime woelingen in korten tijd grooten invloed in de Vereenigde Staten verkregen heeft en gezegd wordt de meerderheid van het nieuw gekozen huis en volksvertegenwoordigers der Unie aan hare zijde te hebben. Het behelst hoofdzakelijk het volgende: „De Amerikaansche partij acht het pligt zich te verzetten tegen den politieken invloed der katholijke kerk in de Vereenigde Staten. Wij weêrstaan haar op wettige wijze, wanneer wij hare eischen tot een onderwerp van openlijke behandeling maken en de ongegrondheid derzelve aantoonen. Wij weerstaan haar wettelijk, wanneer wij naar de stembus gaan om degenen te verkiezen aan welke de behandeling onzer algemeene belangen veilig toevertrouwd kan worden. Indien zij, welke zich over onze handelwijze beklagen, niets meer verlangen dan gelijke regten en gelijke aanspraak op het vertrouwen des publieks als alle andere burgers van den staat, dan is hun doel gemakkelijk te bereiken: daartoe is alleen noodig dat zij zich aan de gewone voorschriften van den algemeenen burgerpligt onderwerpen, zich in de gelederen hunner medeburgers van alle andere geloofsbelijdenissen scharen, iedere aanspraak op voorregt of vrijstelling varen laten; dat zij afzien van alle pogingen om als katholijken een afzonderlijk ligchaam in den staat uit te maken, en als zoodanig invloed op 's land zaken uit te oefenen; dat zij onverdeelde trouw en gehoorzaamheid aan het burgerlijk gezag prediken en betrachten, overeenkomstig den geest onzer staatsinrigting en wetten.

„Men beschuldige alzoo de Amerikaansche partij niet van onverdraagzaamheid jegens de katholijke godsdienst. Met de leer en beginselen dier godsdienst hebben wij niets te maken. Wij schatten de regten van vrije lieden te hoog om iemand tot verantwoording omtrent zijn godsdienstig geloof te roepen. Zijn de grondslagen onzer politieke vrijheid ons dierbaar, bovenal waarderen wij het regt van ieder mensch om God naar zijn eigene overtuiging en pligtbesef te aanbidden; dit regt wordt juist als een eigenaardig Amerikaansch beginsel door de Amerikaansche partij gehandhaafd.

„Terwijl bij het wegsterven onzer oude politieke partijen, door velerlei nieuw oprijzende vereenigingen buitensporige begrippen onder het volk worden aangekweekt van een voor 's lands innerlijken of uitwendigen vrede gevaarlijken aard, is door de natie de noodzakelijkheid eener groote Amerikaansche partij erkend en verkondigd. Deze partij is opgestaan en arbeidt reeds aan hare taak. Zij wil de stem der partijhoofden smoren, verderfelijke nieuwigheden stuiten, het rustelooze woelen van zelfzuchtige staatsmannen tegengaan. Haar groote doel is, het gouvernement weder tot onze aloude en beproefde regeringsbeginselen te brengen, en de echte stem van het Amerikaansche volk te doen hooren ter bevordering eener echt en innig Amerikaansche staatkunde. Onze bedoeling is dat voortaan, tegenover iedere oppositie en elke zamenspanning, Amerikanen hun eigen land regeren, en dat ieder waarlijk Amerikaansch belang bovendrijve in de gedachten en beraadslagingen dergenen, aan wie het bestier der algemeene aangelegenheden zal toevertrouwd worden. Wij verlangen, dat onze binnenlandsche hulpbronnen ontwikkeld, onze nationale arbeid beloond, ons genie aangekweekt en gekoesterd, onze landbouw, fabrijken en handel beschermd en ondersteund worden door eene weloverlegde Amerikaansche staatkunde.

„Wij verlangen dat de kinderen van onze republiek in Amerikaansche gezindheden en beginselen opgevoed en gesterkt worden door de wijsheid van het gewijde boek, waaruit onze voorouders dat gevoel van burgerlijke en godsdienstige vrijheid geput hebben, hetwelk zij in onze staatsinrigtingen hebben overgegoten.

„Wij verlangen dat het stemregt door het volk als het bolwerk der vrijheid beschouwd en alzoo in stand en eere gehouden worde; dat het worde beschermd door wetten, waardoor het ten alle tijde voor louter en uitsluitend Amerikaansche begrippen en gezindheden het eigene orgaan blijve en de hefboom tot rigting des gouvernements.

„Wij verlangen getrouwe naleving onzer constitutie in den geest harer stichters; wij wraken iedere verwringing of misduiding derzelve, iedere overschrijding van bevoegdheid, elke inbreuk op de regten der staten.

„Eindelijk en bovenal wenschen wij de instandhouding en versterking onzer Unie; moge zij eene steeds langer wordende keten van gouden schakels gelijk zijn!”

ENGELSCHE POST.

De plegtige installatie van den heer Layard als lord-rector van de universiteit te Aberdeen, heeft dezer dagen plaats gehad. Bij deze gelegenheid heeft hij eene uitgebreide redevoering gehouden, welke door de aanwezigen met veel betuiging van bijval werd aangehoord.

— Het totaal bedrag der invoeren te Melbourn gedurende het afgeloopen jaar was 15,249,469 pond sterl. In 1853 bedroegen ze 15,095,047. Hierbij mag echter niet uit het oog worden worden verloren, dat de invoeren van 1853 de markt ontbloot, maar daarentegen die van 1854 haar van alles overvoerd vonden.

— Volgens een brief uit Elseneur van 3 dezer, waren op den eersten aldaar op de reede geankerd vier Engelsche

oorlogsstoomschepen; die wegens het ijs naar Landskrona moesten vertrekken. Ook waren vier Engelsche korvetten de Groote-Belt in gestoomd. De Sond was nog met drijfijs.

SPAANSCHE POST.

El Parlemento verklaart ten stelligste, in weerwil van al hetgeen dienaangaande gemeld is, dat de heilige stoel een protest heeft ingezonden tegen den verkoop der geestelijke goederen, maar voegt er bij, dat eene schikking tusschen de Spaansche en Pauselijke regeringen als waarschijnlijk wordt beschouwd.

— De intendant van het koninklijk huis heeft aan Espartero doen weten, dat hij gereed is om aan de parlementaire commissie ad hoc alle documenten, die hij bezit, betreffende de nalatenschap van Karel VII en de in bezit genomen goederen door Maria Christina over te leggen.

Tevens geeft hij te kennen, dat de intendance volstrekt geen kennis draagt van andere documenten betreffende de quaestie der nalatenschap met welke de parlementaire enquête zich bezig houdt.

Binnenland.

's *Gravenhage*, 11 April.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 5den April 1855, no. 101, is de heer H. van Rijckevorsel erkend als consul-generaal van Costa Rica in de Nederlanden.

De heer H. F. W. Ellerman is erkend als vice-consul van Portugal voor Rotterdam en omtrek.

Gister is aan het veer tusschen Maassluis en het eiland Rozenburg een vreeselijk ongeluk voorgevallen. Bij het, bijkans voorbeeldeloos stormachtig weder op de Maas is de zware veerhengst, die op het vermelde station dienst doet door een rukwind omgeslagen, met het ongelukkig gevolg, dat de schipper, de oude van der Schoor, en zijn eerste knecht spoorloos in de golven zijn verdwenen. Slechts van den passagier, die zich in de hengst bevond met den tweeden knecht, kon men het leven redden.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal morgen den 12 dezer, des namiddags ten twee ure, hare werkzaamheden hervatten.

Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen den baron von Steinberg, minister-resident van Z. M. den Koning van Hanover.

Gisteren is er in de Grieksche Kapel alhier eene lijkdienst gehouden, wegens het overlijden van Z. M. Keizer Nicolaas, zijnde dit de 40ste dag na dat overlijden.

De Dorcas-Vereeniging te Rhenen heeft van H. K. H. Prinses Hendrik der Nederlanden een fraai geschenk ontvangen voor de loterij voor hulpbehoevenden aldaar door den jongsten watersnood.

Men verneemt, dat de wereldberoemde googchelaar, professor *Hermann*, die zich sedert eenigen tijd te Amsterdam bevindt en aldaar de hoogste bewondering om zijne onbegrijpelijke toeren verwekt, den 15den dezer de residentie zal bezoeken. In Duitschland, Engeland, Rusland en overal, waar hij voorstellingen gegeven heeft, hebben de dagbladen als om strijd aan zijne buitengewone bekwaamheid en behendigheid hulde gebragt. Hij heeft eene zeer beschaafde voordragt en spreekt verschillende talen, vooral het Fransch met groot gemak. De voornaamste dagbladen der hoofdstad verkondigen zijn lof. Hij is geen googchelaar, zeggen zij, maar een waar toovenaar. Onder de oogen van het publiek en zonder zigtbaren toestel, laat hij verdwijnen en verschijnen, en wederom verdwijnen al wat hij wil, hij weet de kaart te raden, welke men denkt, in een woord, hij moet *Bosco*, *Robin* en andere beroemde googchelaars verre weg overtreffen. Ten bewijze daarvan worden twee zijner toeren vermeld, namelijk de *onuitputtelijke flesch*, en het *horizontale zweven*; beide moeten aan het ongeloofelijke grenzen, en alles overtreffen, wat men van dien aard van anderen zag gezien hebben. Men mag verwachten, dat deze kunstenaar, gedurende zijn verblijf alhier, eene of meer voorstellingen zal geven, opdat het publiek de gelegenheid moge hebben zijne buitengewone kunstvaardigheid te zien en te bewonderen.

Gisteren avond had in de zaal van *de Vereeniging* het afscheids-concert plaats van de gezusters Virginia en Carolina Ferni. Het is overbodig te zeggen, dat de groote talenten van deze toonkunstenaressen weder algemeene bewondering hebben opgewekt, en dat de talrijke schare, die zich daar bevond, aan beide eene onduhbelzinnige goedkeuring heeft geschonken. Zij werden bij herhaling teruggeroepen en toen *un nouveau Carnaval villageois* geëindigd was, dat door de twee zusters te zamen was uitgevoerd, deed de daverende toejuiching bijkans geen einde. Het was inderdaad een hartelijk vaarwel, dat men aan deze begaafde talentvolle virtuosen bood, in de hoop haar in het volgend jaar weder te zien.

De stukken, door de dames Ferni uitgevoerd, werden afgewisseld door de voordragt van een paar aardige stukjes door den heer Beijsoh, eersten komiek van den Koninkl. Schouwburg alhier, en door de optreding van den eersten zanger van den schouwburg, den heer Hartering. Beiden hadden veel gelden gedaan. De piano werd bespeeld door den verdienstelijken kunstenaar, den heer Stortenbeker. In een woord het was een schoone, der kunst gewijde avond, waarmede de dames Ferni de reeks harer concerten in deze residentie hebben besloten. Het is bij deze gelegenheid op nieuw gebleken, dat de zaal der *Vereeniging* voor muzijkale uitvoeringen uitmuntend geschikt is.

* Aanstaanden Woensdag, den 18 dezer, des avonds ten 7 ure, zal in den Hoogduitschen Schouwburg alhier, eene tooneelvoorstelling worden gegeven door eenige leden der Typographische Vereeniging onder de zinspreuk: *Door Eendragt 't zaam verbonden*, *ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood*. Die voorstelling zal bestaan in, 1o. Vader en Zoon, oorspronkelijk melodrama, in drie tafereelen; — 2o. Bede om een Liede-offer, dichtregelen van een werkman (Typograaf); — en 3o. De Dorpsschool, vaudeville in één bedrijf.

* Een der geachtste muzijkale tijdschriften van Parijs berigt, dat de heer Revius, violoncellist van 's Hage, zich in verscheidene salons met den besten uitslag heeft doen hooren, en zijne schitterende fantaisie op motieven van de Muette, zegt dat tijdschrift, bewijst dat de jeugdige kunstenaar de verdienste van den componist met de bekwaamheid van den executant vereenigt.

De Musicale Societeit « *Cecilia* » te Mechelen in Belgie, zal in de maand Junij ek. in de Hoofdsteden van Nederland concerten geven, waarvan de geheele opbrengst, zonder aftrek der hierdoor ontstaande reis- en verblijfkosten, zal strekken tot ondersteuning der lijdenden door den jongsten watersnood.

Het gezelschap bestaat uit 160 werkende leden; de president is een der geachtste senatoren, en onder de commissarissen bevinden zich vier leden van de Kamer der Vertegenwoordiging.

* Te Delft is den 7den dezer in den ouderdom van ruim 93 jaren overleden de heer *W. P. Delcampo* genaamd *Camp*, in leven gepensioneerd Generaal-Majoor der Artillerie, kommandeur der Orde van de Eikenkroon.

* Den 3den dezer is te *Carlsruhe*, groot-hertogdom *Baden* in den ouderdom van 72 jaren overleden, de heer Baron Gerrit Maximiliaan Taets van Amerongen, gepensioneerd Generaal der Kavallerie, kommandant van de Orde van Verdienste van het Groot-hertogdom Hesse Darmstadt.

De Minister van Financien heeft bij resolutie van den 29 Maart jl. N°. 79, bepaald, dat onder de vereischten, om tot *controleur bij 's Rijks middelen* te worden toegelaten, *voortaan ook* zal behooren: *voldoende kennis van de moedertaal*.

Blijkens eene opgave van den Nederlandschen vice-consul te Calmar, is gedurende de laatste zes maanden van het afgeloopen jaar in die haven 1 Nederlandsch vaartuig ingeklaard, komende van Bremen met tabak, hetwelk naar Kiel met hout, een een gedeelte der aangebragte lading tabak vertrokken is.

Door den Nederlandschen consul te Wisby is berigt, dat aldaar gedurende het laatste halfjaar 1854 geene schepen onder Nederlandsche vlag of onder vreemde vlag komende van Nederland zijn ingeklaard, noch van daar naar gemeld koningrijk zijn vertrokken.

Te Carlskrona kwam gedurende bovengezegd tijdsbestek 1 Nederlandsch vaartuig van Amsterdam met stukgoederen en 1 van Bremen met tabak. Van deze vaartuigen vertrok er 1 naar Alicante met hout en 1 naar Calmar met een gedeelte der aangebragte lading met tabak.

Te Gefle is gedurende de laatste helft van 1854 binnengekomen 1 vreemd vaartuig, van Amsterdam met stukgoederen.

Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve van de noodlijdenden door den jongsten watersnood, ontvangen:

1o. *een honderd zeven en tachtig gulden*, zijnde de zuivere opbrengst van een concert door de muzikale vereeniging *Aurora*, den 28sten Maart jl. te *'s Gravenhage* gegeven;

2o. *twintig gulden* van FMB onder het postmerk *Rotterdam;*

3o. een wissel groot *drie honderd gulden* van den heer *Emile Georgie*, Zr. Ms. consul te *Stuttgart;*

4o. een wissel groot *acht honderd vijftig gulden* van den heer *William J. M. Lange*, Zr. Ms. consul te *New-Castle* aan de *Tyne*, door hem en andere aldaar bij wijze van inschrijving bijeengebragt;

5o. een wissel groot *honderd gulden* van de leden der vrijmetselaars-loge *la Persévérance* te *Maastricht*.

De Minister van Financien, in ervaring gekomen zijnde, dat zich steeds nog hier en daar behoefte doet gevoelen aan zilveren pasmunt, heeft ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat zij, naar de aankondiging in de *Nederlandsche Staats-Courant* van 23 Julij 1853 en volgende, ten allen tijde stukken van 25, 10 en 5 cents tegen grove zilveren specie en muntpapier, bij de betaalmeesters in de arrondissementen kunnen aanvragen; mits die aanvragen, voor zooveel betreft de stukken van 10 en 5 cents, beperkt blijven tot sommen van hoogstens *f* 10, onder herinnering tevens, dat, volgens art. 20 van de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad no. 69*), niemand gehouden is voor meer dan *tien gulden* zilveren pasmunt in betaling aan te nemen.

Door den Nederlandschen vice-consul te Norrköping is medegedeeld het hieronderstaand handels- en scheepvaartverslag over het afgeloopen jaar.

« Gedurende het jaar 1854 was de scheepvaartbeweging ter dezer plaatse zeer levendig, daar de haven van Norrköping door 184 schepen bezocht is geworden. De gezamenlijke invoer bedroeg eene waarde van 2,003,240 Bco Rds., die van den uitvoer beliep 1,093,930 Rds. De binnenlandsche scheepvaart was insgelijks levendiger dan gedurende het jaar 1853. Het laken-fabricaat heeft een buitengewonen aftrek gehad en goede voordeelen opgeleverd; er is van dit artikel voor eene waarde van 4,051,961.19 Bco. Rds. vervaardigd. Voor de suiker-raffinaderijen en de katoenspinnerijen was het insgelijks een voordeelig jaar. De scheepstimmerwerven en de fabrieken voor stoommachines leverden vele bewijzen van den vooruitgang, welke zich in deze industrie voordoet.

Gedurende de laatste helft van het jaar 1854 kwamen er 2 schepen onder Nederlandsche vlag te Norrköping binnen, beide van Amsterdam, met arak, rhum, vitrioololie, tabak enz.; van deze vaartuigen vertrok er 1 naar Engeland met rogge, en 1 op avontuur. Voorts kwamen er nog 2 vreemde schepen uit de Nederlandsche kolonien aan, en vertrok er een vreemd vaartuig naar Nederland met rogge.

Naar men verneemt, is door de vereenigde commissie, uit de Marine en de gezagvoerders van de koopvaardijvloot, benoemd tot onderzoek en beoordeeling van de middelen tot verbetering van de verkenning der zeegaten van Brouwershaven, Goedereede en Maas, en bijzonder omtrent de plaatsing van een vuurschip tot betere verkenning van den Banjaard aan den Minister van Marine reeds een verslag uitgebragt, en zou, naar men wil, genoemde minister, naar aanleiding van het eenparig oordeel dier commissie, tot het besluit zijn gekomen van niet te treden in de plaatsing van bedoeld vuurschip, op grond daaruit *meer gevaar dan heil voor de scheepvaart zou te wachten zijn*, doch daarentegen bereid zijn de noodige gelden bij de begrooting aan de Wetgevende Magt aan te vragen, tot de verbetering van de betonning der buitengronden en geleidewerken tot het aandoen en inzeilen van het Brouwerhavensche zeegat. (*R.*)

Den 10 Mei ek. zal naar men verneemt Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* van het Nieuwediep naar Oost-Indie vertrekken en op die reis de Nederlandsche bezittingen ter Westkust van Afrika aandoen.

Het is sedert eenige jaren een aangenaam en tevens zeer gewigtig verschijnsel, dat schier overal de aandacht op den vaderlandschen landbouw gevestigd en zijne ontwikkeling het doel van veler streven is. De middelen, die men daarvoor ziet aanwenden, kunnen niet anders dan de ware zijn; want men tracht de uitkomsten der wetenschap op hem toe te passen, men wil de schatten van studie, onderzoek en ervaring voor hem beschikbaar stellen, om den grond te verbeteren, de productie te vermeerderen en in het algemeen nieuwe levenssappen te storten in dien hoogst belangrijken tak van ons volksbestaan.

Men zou intusschen moeijelijk een vak van studie kunnen opnoemen, dat meer met vooroordeelen van allerlei aard te kampen heeft, dan juist de wetenschappelijke landbouw.

Er zijn intusschen maatregelen genomen om ook dit met goed gevolg te bestrijden, en onder dezen komt den eersten rang toe aan het besluit van Z. M. den Koning, om door een aantal in den wetenschappelijken landbouw doorkneede mannen populaire voorlezingen op het platte land te doen houden. Gedurende twee winters heeft dit onafgebroken plaats gehad en al spoedig zal men den weldadigen invloed ondervinden, van deze verstandige handelwijze.

Van eene andere zijde werkte ook de drukpers krachtig tot hervorming en verbetering mede. Een tal van wetenschappelijke werken over den landbouw zijn bereids in het licht verschenen, doch vermits daarin meerendeels bepaalde onderwerpen behandeld werden, bleef nog altijd de behoefte bestaan aan een periodiek geschrift, waarin men op bepaalde tijden wordt bekend gemaakt met hetgeen op nieuw ontdekt, beproefd, geslaagd of mislukt is. Ook deze leemte wordt thans aangevuld o. a. door de uitgave bij den uitgever H. Nijgh, alhier, van een *Tijdschrift voor Wetenschappelijken Landbouw* van Dr. J. A. Stöckhard, vrij naar het Hoogduitsch te bewerken door den heer Nicolaas Mouthaan, Math. et Phil. Nat. Cand. Docent in den Wetenschappelijken Landbouw ten platten lande.

De roem, dien Dr. Stöckhard zich in de landbouwkundige wetenschappen heeft weten te verwerven, maakt alle aanprijzing overbodig, terwijl daarenboven het standpunt waarop hij geplaatst is als hoogleeraar aan de koninklijke akademie voor bosch- en landbouwers te Tharand, hem in staat stellen, om met alles bekend te worden, wat ook door de studie of ervaring van anderen aan het licht komt. Dit tijdschrift zal in het vervolg met 's Konings maatregel, om voorlezingen op het platte land te doen houden, hand aan hand kunnen gaan en dit te eerder en met te beter gevolg, omdat de man, die het in een Nederlandsch kleed steken en voor den Nederlandschen landbouwer bewerken zal, een der geleerden is, wien de eer te beurt viel, om door den Koning geroepen te worden tot het houden der meer besproken populaire voorlezingen. De gelegde studien van den heer M., en geheel zijne rigting, maken hem bij uitnemendheid geschikt tot den hem aangeboden arbeid, terwijl het talent en den ijver, waarmede hij zich tot dus ver van den vereerenden koninklijken last heeft gekweten, voldoende gronden zijn om er practisch nut van te verwachten en het vertrouwen te vestigen dat de vorm, waarin de mededeelingen gekleed zullen worden, voor iedereen regt bevattelijk zullen zijn.

Wij vestigen alzoo de aandacht onzer lezers op dit tijd-

schrift, welks nuttige strekking overigens genoegzaam zich zelve aanbeveelt. (*N. R. C.*)

Naar men verneemt, zal de heer F. W. B. van Bell, Th. Dr. en Predikant te Hoorn, aldaar zijne afscheidsrede houden op Zondag den 27 Mei e. k. en op den 3den Junij in de Nieuwe kerk te Amsterdam in zijne leeraars-ambt bevestigd worden door Ds. L. S. P. Meijboom. De intrêe-rede zal plaats hebben op Woensdag 6 Junij.

In de algemeene vergadering der *Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Aanmoediging van den Tuinbouw* op den 5 April, alhier gehouden, is besloten dat in het najaar binnen Rotterdam de 13de tentoonstelling van wege deze maatschappij zal gehouden worden, en dat die uitsluitend zal bestaan uit planten der Nederlandsche Oost- en Westindische bezittingen, welke tevens producten opleveren voor den handel en de industrie, en uit die producten zelven. In April 1856 (en wel van 4 tot 7 April) zal volgens een ander besluit, in diezelfde vergadering genomen, de 14de tentoonstelling door de maatschappij gehouden worden.
Het programma daarvan zal spoedig worden te gemoet gezien.

Aan de diaconie der Hervormde gemeente te Haarlem is, bij testementaire dispositie van nu wijlen Mevrouw de weduwe Tirion, de aanzienlijke som vermaakt van *f* 20,000.

Z. Doorl. Hoogw. de Aartsbisschop van Utrecht heeft in de navolgende dekenaten de volgende parochien opgerigt.
In het dekenaat Zutphen bij besluit van den 11 Maart jl., van den H. Willibrordus te Ruurlo; van O. L. Vr. Hemelvaart te Dieren, van den H. Martinus te Wehl: van den H. Martinus te Baslo; van den H. Joannes Papt. voor Hengelo en Zelhem; van den H. Bonifacius te Velp; van den H. Ap. Andreas te Brummen; van den H. Martinus te Baak.
In het dekenaat Leeuwarden bij besluit van den 16 Maart ll., van den H. Clemens op het eiland Ameland; van den H. Aartsengel Michael te Irnsum. van den H. Aartsengel Michael te Warrega; van O. L. Vr. Hemelvaart te Wijtgaard; van den H. Werenfridus te Workum; van den H. Martinus te Oostereod (Roodhuis); van den H, Wiro te Oosterwierum: van den H. Martinus te Dokkum; van den H. Martinus te Makkum, van O. L. Vr. geboorte te Dronrijp; van den H. Aartsengel Michael te Harlingen; van den H. Vitus te Sensmeer (Blaauwhuis), van den H. Franciscus te Franeker.
In het Dekenaat Doesborgh bij besluit van den 19 Maart van den H. Martinus te Beek; van den H. Andreas te Groessen; van den H. Antonius Abt te Loo.
In het dekenaat Culemborgh bij besluit van den 19 Maart, van O. L. Vr. Onbevlekte Ontvangenis te Gorinchem.
In het dekenaat Deventer bij besluit van den 20 Maart. van O. L. Vr. Hemelvaart te Apeldoorn; van den H. Martinus te Duistervoorde; van den H. Nicolaus te Kolmschaten: van den H. Nicolaus te Lettel.
(*Kat. Ned. Stemmen.*)

Ter aanvulling van ons vroeger berigt, zegt het *Handelsblad*. omtrent het brengen van wijziging in de tegenwoordige indeeling der kiesdistricten en het vermeerderen van het getal leden van de Tweede Kamer der Staten-Geneeraal met 3, vernemen wij, dat de hooge regering nog geen bepaald besluit moet hebben genomen, of voorgesteld zal worden den tegenwoordigen regel van groote kiesdistricten te behouden, dan wel een ander stelsel van indeeling te volgen. Wat de vermeerdering van het getal leden betreft, zoo zoude het voornemen bestaan om te Amsterdam, Rotterdam en in een der districten van Friesland, alwaar de toeneming der bevolking zich gedurende de laatste 5 jaren het sterkst heeft doen gevoelen, 1 lid meer te doen verkiezen. Bij die kiesdistricten zouden dan echter nog eenige andere gemeenten worden gevoegd.

Op den 15 dezer zal van Harderwijk vertrekken, om op den 17 daaraanvolgende te Nieuwe diep over te gaan aan boord van het schip *Javaan*, bestemd naar Suriname, een detachement, sterk 75 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden majoor van Coehoorn van Houwerda, bevelhebber der troepen te Curaçao.

Den 10 dezer zal het kantoor voor den rijks-telegraaf te Middelburg voor de binnen- en buitenlandsche dienst worden geopend.

Als een bijzonderheid wordt uit Zuidhorn gemeld, dat aldaar vier schoenmakers vrouwen zijn bevallen van vijf kinderen, alle jongens. Eene dier vrouwen is dus bevallen van tweelingen.

Bij Kon. besluit van 20 Maart jl. is op het verzoekschrift van Mr. J. A. van Roijen en negen anderen, allen te Groningen, bewilliging verleend tot het oprigten eener naamlooze vennootschap onder den titel van *Groninger IJzer- en Metaal-gieterij.*

Uit Marienburg schrijft men van den 29 Maart: Eergisteren nacht ten 2 ure ging het ijs in den Weichsel hier los en dreef met zooveel snelheid, dat beide drijfbruggen mede werden voortgestuwd, en eenige pontons aan de oevers werden gescheiden en weggevoerd. De pontons heeft men kunnen redden, doch de drijfbruggen en eene aak zijn verloren. Het water was des morgens ten 6 ure zoo hoog als in 1717. Sommige dorpen als Montau, Biesterfilde enz. zijn geheel overstroomd en zijn de bewoners op de daken moeten vlugten. Gisteren zag men hier voorbij drijven gedeelten van huizen, schuren en koeijen enz. Bij Wernersdorff kwamen twee daken aandrijven met 15 personen er op; 10 er van werden gered. (*Ned.*)

Wij lezen in de *Utrechtsche Ct.* het volgende:
In eenen particulieren brief uit het Geldersche dorp Haaften wordt o. a. het volgende medegedeeld:
« Ook hier leed de gemeente veel door den watersnood. Het wintergewas is vernield, en donker zijn de uitzigten voor den aardappelbouw.
« Reeds in den voorwinter was de armoede hier akelig, de bedelarij werd algemeen en men begreep, die met kracht te moeten weren, om eene volslagene verwildering af te wenden. Daartoe echter waren middelen noodig.
« Wij hebben op onze ruim duizend zielen slechts twaalf gegoeden. Elk spande zijne krachten in; ook de minvermogende droeg zijn penningske bij, en wij bragten de *f* 600 bijeen. Langer dan 1 Maart strekten die middelen niet. Dan hoopte men op den arbeid, maar hoezeer werd die hoop teleurgesteld!
« Tijdens den aardappelnood in 1846 is Haaften jammerlijk misdeeld gebleven bij de toen gedane collecte, waarbij het hier geweest is dat een dood paard voor de derde maal is opgegraven geworden om er van te eten. »
Moge dit berigt dienen om veler deelneming en hulpvaardigheid voor het ongelukkige Haaften op te wekken.
— Naar men verneemt, staat het met de wintergranen in Friesland, althans wat den kleihoek aangaat, niet te gunstig. Zij schijnen door den langdurigen winter nog al vrij wat geleden te hebben, vooral het koolzaad en inzonderheid het in den vorigen herfst 't laatst gezaaide en geplante; de jonge plantjes schijnen niet tegen de koude bestand te zijn geweest. Met de garst schijnt het ook niet te breed te zijn; dezelve is voor het oog als gestorven. Wat de weit aangaat, kan wat gunstiger berigt worden gegeven, deze schijnt er beter tegen te kunnen. Het spreekt echter van zelf: het voorjaarsweêr kan in dezen veel doen; want welk landbouwer weet niet bij ervaring, dat eenige groeizame voorjaarsdagen soms als met een tooverslag de schijnbaar doodsche akkers in groene velden kunnen herscheppen.

× × **Leijden**, 10 April. Heden overleed na eene kortstondige doch hevige ziekte, in den ouderdom van 40 jaren en 6 maanden, de WelEerw. hooggeleerde heer Dr. A. Niermeijer, hoogleeraar bij de faculteit der godgeleerdheid aan 's Rijks Hoogeschool alhier. Groot, onherstelbaar groot is het verlies, dat zijne diep bedroefde weduwe met hare vijf jonge kinderen treft; maar ook de Hoogeschool, wien hij steeds en in de laatste twee jaren als leeraar, tot sieraad verstrekte, mist door zijn overlijden niet minder dan de gemeente, waarvoor hij van tijd tot tijd optrad en die hij als medeopziener diende. De wetenschap en de godsdienst hebben stof tot treuren bij dat verlies. Van hem was nog veel te verwachten, na hetgeen reeds door hem was verrigt, en de onverdeelde en ijverige toewijding van tijd en vermogens en krachten aan de beoefening der wetenschap scheen de hoofdtrek van zijn karakter te zijn, waaruit voor de vorming van toekomstige leeraars veel vruchten kon worden gehoopt.

's Hertogenbosch, 9 April. Met zekerheid kan thans worden medegedeeld, dat den 16den dezer niet alleen de weggespoelde brug aan de Orthenpoort voor deze stad, maar de weg van Thuijl tot Culemborg zal hersteld zijn, waardoor van dien datum de gemeenschap van deze stad op Utrecht per rijtuigen wederom zal kunnen worden geopend; ook de diligence-dienst zal worden hervat.

*□, **Langstraat**, 6 April 1855. Gisteren is te Sprang, de Koorn- en schorsmolen met al wat zich daarin bevond eene prooi der vlammen geworden. De oorzaak van den brand wordt toegeschreven aan onvoorzigtigheid bij het malen van schors. De molen is slechts voor twee derden der waarde tegen brandschade verzekerd, zoodat volstrekt aan geen kwaadwilligheid te denken valt.
— Men is ijverig bezig met de digting van den bovenmond in den Baardwijkschen Overlaat, welk werk zou men weet, den 15den dezer moet voltooid zijn; alsdan zullen de beneden landen weldra van den overlast des water bevrijd zijn; doch andere plaatsen waar men reeds zoo lang naar eene uitlossing verlangt heeft, worden er ongelukkig weêr meer door gedrukt.

Per Telegraaf.

Parijs, 11 April. De *Moniteur* van heden bespreekt in een artikel van zes kolommen, de expeditie naar de Krim en eindigt met de volgende zinsneden:
« De aangehaalde voorbeelden zullen genoegzaam zijn om te bewijzen, dat de Engelsch-Fransche armée in de Krim alles heeft gedaan, wat verwacht kon worden van den moed der soldaten en de bekwaamheid der chefs. Hopen wij dat het doel van al die pogingen zal worden bereikt.
« Het algemeen gevoelen zal het uitspreken en de geschiedenis zal het herhalen, dat de verdiensten van deze legers aanspraak hebben op de erkentelijkheid en de bewondering der wereld. »
— De zitting der wetgevende vergadering is geprolongeerd tot 14 dezer, ten einde alsnog over het budget te beraadslagen.

226ste Nederandsche Staats-Loterij.
2e LIJST. 1e KLASSE.
Uitgekomen hooge prijzen:
No. 18330 *f* 20000; 16489 *f* 5000; 10695 *f* 250[illegible] 3009, 7540 *f* 1250; 17385, 16687, 1127, 7681, 14[illegible] *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 11 April 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	62
Dito Certificat.	3	73⅞
Dito Dito.	4	91³⁄₁₆ ¼ ⁵⁄₁₆
O. I. Leening	4	
Amort. Syndic.	3½	
Hand.-Maats.	4½	
Belgie.		
Certificaten	2½	
D° *Rotschild*	2½	50⁵⁄₁₆
Frankrijk.		
Obligatien	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	18⅛
Dito Buitenl.	3	37½
D° Binnenl. s/m.	3	31⁹⁄₁₆
Bew. Sp. Com.		5⁷⁄₁₆ ½
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	38⁷⁄₁₆
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	
Dito 1828/1829	5	
Cert. 1831/1833	5	
Dito Dito	4½	
Dito *Hope*	4	
Dito *Stieglitz*	4	76[illegible]
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854	5	
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	60[illegible]
Polen.		
Obligatiën	4	
Oostenrijk.		
Metaliek	5	62[illegible]
Dito bet. Amst.	5	74[illegible]
Dito Nation.	5	67[illegible]
Dito 1847	2½	32[illegible]
Dito 1851/1852	2½	32[illegible]

Braz. bij Roths. p. s, 500. 5 pct. 98⅝; Mexic., [illegible] 3 pct. 20⅛, $\frac{5}{16}$; dito Onb. 20⅛, $\frac{5}{16}$, Gren., te Lond[illegible] 6$\frac{13}{16}$, ⅞; Ecuad. 21$\frac{5}{16}$, 3.
Bij algemeen weinig affaire leverde de markt wederom [illegible] meldenswaardigs op; de Amerik. fondsen waren alle flauw[illegible]

LONDEN, Dingsdag 10 April. Consols op [illegible] 92½; Gren. Uitg. 7, 7⅛; Spanje 1 pct. 18⅛, ⅜; Turksche [illegible]ning 76¾ ex d.

PARIJS, Dingsdag 10 April. Fr. 4½ pct. 94,40[illegible] 3 pct. 70; Sp. binn. 3 pct. 31¼; dito 1 pct. 17[illegible]

WEENEN, Dingsdag 10 April. N. Metall. 82¼; Nat[illegible] 87; Bankactien 1904; Lombarden 100; Loten 185[illegible] Zilver 26½; Wissel op Londen 12.12; dito op Parijs [illegible]

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Graven[illegible]